

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jiz. s aktivem kulturních pracovníků

Číslo 3.

Březen 1989

Dobré knihy,
jsou-li vskutku dobré
a moudře napsány,
jsou brusem duchů,
pilníkem soudnosti,
mastí pro oči,
nálevkou moudrosti,
zrcadlem cizích myšlenek a činů,
našich vlastních pak vodítky.

Jan Ámos Komenský

Po dohodě Ministerstva kultury, Svazu čs. spisovatelů a knižní obchodní sítě známe od roku 1954 měsíc březen jako Měsíc knihy. O tom, jaké místo zastupuje četba v životě každého člověka a zejména mládeže, svědčí například báseň "Pohled do knihovny" Daniely Hejralové, žákyně sesté třídy ZŠ ve Vysokém nad Jizerou, vítězsky okresního kola soutěže v recitaci dětí:

Do knihovny se teď dívám,
hrdiny z knížek já dobře znám.
Kdopak je asi psal
a na malé i velké vzpomínal?
Proutěný košík na půdě schovaný je
- čeká, až přijde jeho chvíle.
Rybáříci na modré zatoce rybky loví,
čas je však nikdy nedohoní.

Vinnetu a jeho bílý bratr prérií
do slabin své koně bodají,
aby již brzo u Rybany byli
a dobré zprávy jí rádi sdělili.
Mravenci se nedají
a stále Pipi dlouhou punčochu
štípají.

Mé knížky v řadě srovnáné
nehádají se jako lidé.
Přítele v druhé hledají
a někdy smutným lidem radost
dělají.

C Našim ženám.

Mezinárodní den žen je jeden z nejhezčích svátků v roce. Oslavujeme při jeho příležitosti život, krásu, lásku a obětavost maminek, babiček, děvčat i děvčátek. Za maminkami přicházejí s milým přáním děti, za ženami a děvčaty přicházejí s květinami muži. Redakce Větrníku by také chtěla přispět svým podílem k oslavě našich žen, proto nám, vážení čtenáři, dovolte připomenout osudy žen, jejichž práce měla a má význam pro celé naše město. Vzpomeneme na paní Marii Hajnou, která by se letos dožila sta let a oceníme záslužnou činnost paní Zdeňky Matouškové, ženy rozdávající radost a krásu!

Vzpomínka na sté výročí narození paní Marie Hajné, ketré připadá na 16. března tohoto roku.

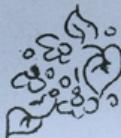
Paní Marie Hajná byla velice moudrá, obětavá a laskavá žena. Jak se u nás na horách říká "se srdcem na dlahi".

Nedovedla nikdy nikomu ublížit, byla statečná a stála vždy na straně pravdy, i kdyby ji to mělo stát život. Za svůj otevřený vlastenecký postoj byla jako první ve Vysokém zatčena a vyšetřována gestapem.

Její život nebyl lehký. Měla ráda lidí a vždy poznala, když někoho potkalo něco nepříjemného a zlého, vždy pochopila a podala mu pomocnou ruku. Nikdo od ní nikdy nešlyšel: "Nemám čas". Milovala naše městečko, které bylo jejím domovem. Svým životním optimismem dokázala, že láska a obětavost pomáhá překonat někdy i velké životní těžkosti, trápení a bolesti.

Za její upřímný a láskyplný život, který nám je všem příkladem, jí děkujeme kytičkou nevadnoucí a vzpomínáme s velkou českou spisovatelkou: "Šťastná a statečná to byla žena".

A.Z.

Jistě všichni ve Vysokém znáte paní Zdenu Matouškovou, vždy usměvavou, laskavou a obětavou.

Je zaměstnankyní n.p. Seba 13 ve Vysokém nad Jizerou již 30 let a členkou brigády socialistické práce 15 let. S námi plní všechny úkoly, které jsou na nás kladeny. Navíc je stále ještě pilnou zahradnicí.

Dne 12. března tř. se dožila 75 let a při této příležitosti jí chceme poprát hlavně zdraví, spokojenost, dostatek životního elánu do dalších let a poděkovat i za všechny květy, které již několik let pěstovala pro výzdobu náměstí v našem městě, a za opatřování pomníčku padlých.

Všechnu práci dělá s láskou a to ji činí spokojenou a šťastnou.

Za kolektiv Brigády socialistické práce v Sebe 13 ve Vysokém nad Jiz.

Anna Babcová

Na závěr připojujeme dvě přání od mužů. Předseda MěNV ve Vysokém nad Jizerou s. Jiří Pičman na oslavě, konané dne 2. března 1989, poprál:

Dovolte mně, vážené soudružky, abych Vám všem s celého srdce přál dlouhá léta spokojeného a šťastného života, hodně zdraví, úspěchy v práci, abych poděkoval též ženám, které pracují ve svém volnu ve veřejných funkcích a poslankyním národního výboru za jejich práci pro společnost. Přeji Vám, milé maminky, aby Vaše děti rostly do krásy a moudrosti k Vaší radosti a k prospěchu celé naší krásné socialistické vlasti.

Milé přání održely ženy Státního statku Krkonoše od ředitele Sovchozu "Pašskij"s. Alexandra Vasiljeviče Archipova:

Všem ženám přejeme pevné zdraví, štěstí, čisté nebe,
teplý chléb, průzračnou vodu a lidskou dobrodu.

Mezinárodní den žen na Pražském hradě.

Na setkání žen, konaném u příležitosti oslav MDŽ, byla z našeho okresu pozvána předsedkyně ZO ČSŽ ve Vysokém nad Jizerou s. Marcela Kučerová. Byla tak významně oceněna práce nejenom vysoké organizace, ale žen celého semilského okresu.

Dle vyprávění naší předsedkyně byl dvoudenní pobyt v Praze velice zajímavý. Nezapomenutelná zůstane atmosféra přijetí ve Valdštejnském paláci předsedou vlády s. Františkem Pitrou a dalšími stranickými a státními představiteli. Po slavnostním přivítání ženy besedovaly s našimi nejvyššími funkcionáři o školství, zdravotnictví, zásobování a obchodu, zemědělství, průmyslu a všech dalších otázkách, které se žen bezprostředně týkají. Protože s. Marcela Kučerová pracuje jako ošetřovatelka dojnic, diskutovala se soudruhem F. Pitrou, předsedou vlády ČSR, s. M. Tomanem, prvním místopředsedou vlády ČSR a s. O. Vaňkem také o záležitostech našeho Státního statku Krkonoše.

Kromě besed ÚV ČSŽ připravil bohatý kulturní program: ženy navštívily Národní divadlo na představení Tylovky Fidlovačky, Huděbní divadlo v Karlíně a další herci vystoupili v programu hudby a veršů. Kulturní část pobytu doplnila Domě československých žen módní přehlídka.

Bohaté zážitky z Pražského hradu, návštěva Národního divadla, Domu československých žen zůstanou všem dlouho v paměti stejně jako chvílinky, kdy si ženy mezi sebou povídaly o své práci a svěřovaly se ze svých starostí. Vzpomínka na radostnou, slavnostní a přátelskou náladu, která doprovázela celé setkání, bude jistě všem pomáhat v další práci.

M. Adametzová
Výbor ZO ČSŽ
Vysoké nad Jizerou

Zavzpomínejte si s námi.

Státní statek ve Vysokém nad Jizerou je v Západních Krkonoších největším zemědělským podnikem s důležitým celospolečenským významem. Dojivost na úrovni nejlepších statků Východočeského kraje, významný podíl na obhospodařování svažitých horských terénů, nemalá pomoc národním výborům při výstavbě a rozvoji měst a obcí jsou jen tři z několika pohledů, kterými bychom mohli státní statek hodnotit. Státek je podnikem s pevným výrobním programem, který neustále rozšiřujeme a obohacujeme o nové činnosti. Hodnocení našeho podniku je aktuální právě v letošním roce, kdy si připomínáme 25 let od založení státního statku.

Dvacet pět let své práce si pracovníci Státního statku Krkonoše připomněli na výroční ZO ROH dne 10. března 1989. Pozornost jsme obrátili k samým začátkům činnosti statku. Počáteční léta nám charakterizoval první ředitel statku s. Josef Soukup:

Scházíme se dnes k oslavám 25 výročí trvání statku. Oslavy mohou být radostné, protože výsledky práce za uplynulých 25 let jsou dobré, mzdy za vykonanou práci jsou nad průměrem statků východočeského kraje i celostátně. Na dobré odhěně závisí i stabilita pracovníků.

Co nás vedlo k založení statku?

V začátku socializace zde v horách byla nízká odměna za pracovní jednotku a kdyby nebyla záhumenková kráva a slepice, velmi těžko by se tato doba prožívala a útek pracovníků ze zemědělství do průmyslu by byl ještě větší. Časem, když se pracovní jednotka zvedla a konsolidovala, došlo ke slučování JZD s různou úrovní odměn. Prvé roky ve sloučeném JZD odměna za práci klesala, třeba na polovic původní hodnoty. Během tří čtyř let se PJ znova zvedla na slušnou úroveň a byl zase návrh na rozšíření JZD. Bez předem vytvořených podmínek by znovu došlo ke snížení PJ nebo v nejlepším případě ke stagnaci PJ a tím trpěli první zakládající členové JZD. Dalším momentem, a to závažným, bylo, že děvčata si "jezděaky" tehdy brát nechtěla pro mnoho práce a nejistou budoucnost - příklad Roprachtic, kde zůstalo na 40 zdravých mužů svobodných. Statek měl zaručené mzdy a řídil se zákonníkem práce.

Z našich a sousedních družstev a dvou farem státních statků byl uzavřen statek Vysoké. Naše snaha byla pracovat co nejlépe a s rozvahou dobrých hospodářů. Zavedli jsme úkolové odměňování a chozrazčot na jednotlivá střediska, což se nám dařilo, byly slušné odměny podle b.č.53/89

vykonné práce, cílové odměny a třináctý plat. Technici měli nižší základ měsíční odměny, ale 30 až 40 % premií za splněné úkoly, takže se každý snažil své úkoly plnit, aby premie dostal. V té době jsme zavedli integrační pěstování býků u soukromníků i zaměstnanců statku, což bylo vzájemně výhodné. Při zavedeném chozrazčotu nám v zimě přibývalo pracovních sil a tak jsme některé pracovníky pouštěli do továren nebo k návleku koral s tím, že se na jaře zase vrátí. Někteří pracovníci rostlinné výroby získávali druhou profesi a to v živočišné výrobě pro střídání dovolených a zástup nemocných.

V šedesátých až sedmdesátých letech Okresní národní výbor v Semilech zakazoval přidruženou výrobu, zatímco na Jablonecku tato povolena byla. Dnes se všeobecně doporučuje a je nutná pro rozvoj podniku a stability mezd.

Do dalších 25 let přeji statku hodně úspěchů a iniciativy všech pracovníků.

Dalším hodnocením se zabýval nynější ředitel ing. Oldřich Bachtík CSc. :

Státní statek, národní podnik, ve Vysokém nad Jizerou vznikl k 1. lednu 1964 sloučením JZD Horal ve Vysokém nad Jizerou, JZD Sklenařice, JZD Rokytnice nad Jizerou a farem Horní Rokytnice a Javorek, které dřív patřily Státnímu statku Cerekvice. V té době bylo nejkonsolidovanějším celkem vysocké JZD Horal. Přesto však sloučený celek měl nedostatečný stav zásob krmiv, málo pracovních sil, zejména ve stájích, málo techniků, chyběla základní technologická a technická vybavenost a stávající byla zastaralá. V převzaté oblasti se i přes vysoký podíl trvalých travních porostů nepáslo a na zimu se pouze sušilo seno a pěstoval tuřín. V této době měl náš státní statek 2.053 ha.

V roce 1975 proběhla v naší oblasti další etapa socializace v obcích Roudnice, Jestřabí, Křížlice, Vítkovice, Bratrouchov, Vojtěšice a Paseky. Statek se tak zvětšilo 1.100 ha.

Hospodářství Benecko vzniklo v roce 1977, má 440 ha a hospodaří v obcích Benecko, Mrklov a Horní Štěpanice.

V naší dvacetipětileté historii lze dokumentovat růst výroby nejlépe na užitkovosti krav:

rok	1/ks/rok
1963	původní podniky
1964	rok založení
1973	lo let
1983	20 let
1986	nejvyšší užit. v historii
1988	4341

Na našem státním statku byli vždycky pracovití a pokrokoví lidé. Připomeňme si alespoň některé pokrokové pracovní a technologické postupy. Ihned po vzniku podniku bylo započato s konzervací píce silážováním a později senážováním, začala se pěstovat krmná kapusta. Naše původní červenostrakaté krávy se začaly zušlechťovat ayrshirským plemenem, což se ukázalo a dodnes ukazuje jako prozírává. Na statku Vysoké byla jako v jednom z prvních podniků realizována myšlenka prvotelkových stájí. V r. 1966 byl vypracován systém takzvané integrace, t.j. odchovu býčků u jednotlivých chovatelů, který se osvědčuje dodnes. Avantgardním postupem v chovu skotu v dnešní době je přenos embryí.

Vrátíme-li se ještě do historie, musíme si připomenout zkoušky samosběracího vozu firmy KEMPER, jehož replikou je vlastně dnešní HORAL z STS Lomnice nad Popelkou. Na dnu nové techniky ve Vysokém byly srovnávány rozdílné technologie sklizně sena. Výrazně při tom bylo pomoženo právě horalům a této technologii.

V letech 1980 - 5 byly na hospodářství v Rokytnici vypracovány a vyzkoušeny postupy obnov a rychloobnov pastevních a lučních porostů zakládání klasických i tetraploidních jetelů bez krycí plodiny. Tyto postupy mají výrazný vliv ve výživě dojnic a tedy i ve výrobě mléka.

Náš podnik má letitou tradici ve spolupráci s výzkumnými ústavy VŠZ a dalšími vědeckými pracovišti. Za příklad lze uvést úzkou spolupráci s vysockým terénním pracovištěm - Výzkumným ústavem rostlinné výroby. Řešili jsme několik problémů s Výzkumným ústavem živočisné výroby. Výzkumný ústav pro zúrodnění zemědělských půd Zbraslav u nás pět let sledoval vliv pastvy ovcí na kvalitu spodní vody a změny pastevního porostu. Máme trvalou vazbu na Výzkumný ústav biofaktorů a další. Od r. 1984 máme vlastní agrolaboratoř.

Přesto, že specializací našeho podniku je tradičně chov skotu, byl na hospodářství Vítkovice založen chov huculského koně, který

byl v r. 1987 uznán jako chov rozmnožovací. Je to výrazný chovatel-
ský úspěch.

Dobré výsledky za pětadvacetiletou historii našeho podniku jsou výslednicí pracovního zaujetí, iniciativy, soutěživosti a dobrého vztahu všech pracovníků k podniku. Při dnešním ohlédnutí ale musíme vidět i to, kde máme možnosti ke kvalitnější práci a lepším výrobním výsledkům. Výsledky dosavadních 25 let nás opravňují věřit, že se dobře vyrovnáme i se složitostmi současného i budoucího období.

Historie a současnost Státního statku Krkonoše nebyla komentována jenom slovně. Měli jsme možnost uplynulých dvacet pět let vidět také na zajímavé fotografické výstavě "Dvacet pět let Státního statku ve Vysokém nad Jizerou", kterou připravil s. Miroslav Kubát. Výstava bude umístěna ve Vlastivědném muzeu ve Vysokém nad Jizerou v termínu, který Vám ještě oznámíme.

ing. Marcela Kučerová

Rok 1989 byl vyhlášen rokem životního prostřední. Protože redakce obdržela pořobné a zajímavé zprávy z výročních členských schůzí mysliveckých sdružení Šachty a Vošmenda, rozhodli jsme se Vás v průběhu roku informovat o zajímavostech z práce těchto sdružení. Dnes Vám nabídnete zprávu hospodáře MS Šachty Miroslava Nesvadby:

Na začátku roku ochrany přírody a ekologie bych se několika slovy chtěl zmínit o této problematice. Jsme třeba bojovníky za mír, ale my myslivci bychom měli být také tvrdými bojovníky za vrácení biologické rovnováhy v naší přírodě, která, myslím, takové chování naší společnosti jako dosud, nemůže dlouho překonávat. Naše společnost je sice v popředí světové snahy vyřešit ekologické problémy, zúčastňujeme se všech světových sympozíj, přijímáme řadu právních norem na ochranu přírody, rostlin a živočichů, ale promiňte mně, že mnohdy zůstáváme jenom u slov a nařízení, ale k činům je hodně daleko. Zdá se, že jsme se soustředili jenom na represe a sankce,

ale málo se zamýšlí naše společnost nad hlavními příčinami, které ovlivňují tak nepříznivě současný stav. Zvykli jsme si na každodenní otřesné informace, že sladké i mořské vody se stávají mrtvými, že nacházíme pádlou zvěř a bereme klidně na vědomí pokračující úbytek drobné zvěře. Klidně se díváme na motocyklovou rally lesem, na jeho devastaci, že lyžařskými vleky a sportovními areály ubývá lesní i zemědělské půdy, která se stává mrtvou a neplodnou. Prostě lidská netečnost roste a lidská společnost se stává pasivní jako by spoléhala na to, že tam někdo nahoru náhle a nečekaně mávnutím kouzelného proutku všechno změní.

Tato předešlá slova kritiky a připomínek se myslím nevztahuje na členy našeho MS. Naši členové se velkou měrou denně zasluhují o vytváření životního prostředí pro naši lóvnou zvěř, hlavně pak pro zvěř bažantí, pro kterou jsme v posledních letech mnoho výkonali a jsem přesvědčen, že ještě vykonáme, a to zásluhou naší mladší generace, která se s opravdovým zápalem do této problematiky pustila, a to výstavbou volier pro odchov této zvěře. Proto mně dovolte, abych jim z tohoto místa poděkoval, zvláště pak Fr. Janů, V. Metelkovi, J. Housovi a všem ostatním, kteří se na této záslužné práci, jakou je výstavba volier a denní krmení zakomorované zvěře, podíleli. Myslím, že každý z nás se rád při pochůzce přírodou pokochá pohledem na pěkně vybarveného kohouta nebo vodící slepičku s kuřátky.

V roce 1988 jsme nakoupili v Klokočských Loučkách 250 ks bažantních kuřat, z nichž bylo odchováno zhruba 200 ks. Před hony bylo vypuštěno celkem 79 kohoutů a z tohoto množství bylo 66 bažantů odloveno. Zbytek v množství 123 ks byl zakomorován a to sice ve Tříci 102 ks, z toho 76 slepic a 26 kohoutů, a ve Sklenařicích 21 ks, z toho 18 slepic a tři kohouti. Toto zakomorované množství bude vypuštěno v jarních měsících do naší honitby pro zazvěření.

Přehled celkového odlovu v naší honitbě v roce 1988:

Zvěř srnčí:	srnci	8 ks	111,- kg	
	srny	6 ks	78,- kg	
	srnčata	10 ks	101,- kg	Celkem 24 ks
Zvěř černá	lončák	1 ks	54,- kg	
	sele	2 ks	50,- kg	Celkem 3 ks
Zvěř drobná	zajíc	11 ks	38,5 kg	
	bažant	66 ks	72,6 kg	

	Celkem		505,1 kg	

Rozdělení zvěřiny: Dodávka Interlovu	27,- kg
Dodávka Jednotě	31,5 kg
St. statek /traktoristé/	14,- kg
prodáno členům MS	17,- kg
zdarma členům MS	256,3 kg
Poslední leče, tombola	159,3 kg

Celkem	505,1 kg

Produkce zvěřiny na jednoho člena je 12,6 kg a na 1 ha o,34 kg.

Lov a odstřel škodné:

liška	7 ks
kuna	6 ks
pes	8 ks
kočka	39 ks
vrána	17 ks
straka	13 ks
sojka	4 ks

V nancházejícím roce se budeme i nadále věnovat volierovému odchovu bažanta, proto po vyčištění a dezinfekci stávajících volier nakoupíme 250 ks kuřat z okresní líhně v Klokočských Loučkách.

Velmi důležitou prací členů MS je práce v honitbě, která se skládá z péče o zvěř a myslivecká zařízení. Dle této skutečnosti lze také každého z nás ohodnotit, jak se zapojuje do společných akcí, jaký o ně jeví zájem, jak plní brigády pro Státní lesy a pro Státní statek ve Vysokém nad Jizerou, odkud čerpáme za odvedenou práci velkou část jadrného krmiva.

Velikou zásluhu na dobrých stavech srncí zvěře i drobné mají naši členové traktoristé Duštíra, Fait a Patočka Vl. ml., kteří při sekání pícnin s širikozáběrovými stroji zachránili mnoho srnčat a zajíců. Také Fr. Janů v době kosení obětavě roznášel blikací majáčky na plochách před kosením, takže zvěř byla z těchto ploch vyplašena. Všem těmto členům patří od nás všech srdečné poděkování.

Spolupráce se státním statkem je na velice dobré úrovni. Je ještě třeba vybavit další stroje pro sklizeň píce účinnějšími plášči.

Na závěr nezbývá, než poděkovat všem členům MS za obětavou práci pro rozvoj a zvelebování myslivosti, za brigádnické hodiny a za všechnu tu náročnou práci pro ochranu přírody.

Z výroční konference TJ Jiskra Vysoké nad Jizerou, konané
24.2. 1989 v sokolovně za rok 1988.

Jednání konference bylo hned od počátku poznamenáno tragickou událostí - odchodem hospodářky TJ Jiskra s. Jarky Morávkové. Po pietní vzpomínce se ujal slova předseda TJ s. Zita a přednesl zprávu všech odborů a oddílů.

Plán, který si TJ vytkla pro rok 1988, byl splněn až na dva body. Nebyla započata přístavba kabiny na fotbalovém hřišti /byl zajištěn jen materiál/ a úsek skoku na lyžích opět nezačal svoji činnost.

Děkujeme všem dobrovolným pracovníkům, kteří při akcích TJ odpracovali mnoho hodin zdarma a překročili plánovaných 7.600 hod na 8.330 hod. Více manuálních prací nás však čeká v příštím roce při přístavbě tělocvičny a kabiny na fotbalovém hřišti.

Údržba našeho zařízení se nám daří. Naši stálí zaměstnanci pod vedením M. Slavíka natřeli střechy u sokolovny, provedli drobné úpravy, dokončili práce na kabinách na hřišti pro odbíjenou, u vleku provedli nátěry podpěr a celkovou údržbu zařízení. Byla opravena "Lavina". Proběhla též revize elektrických zařízení vleku včetně technologické kontroly.

V hospodářské činnosti jsme si v roce 1988 vedli též velmi dobře. Ubytovna nám přinesla z tržby 300 tis. Kčs a zisk 140 tis. Kčs. Zde je nutno vyzvednout práci manželů Ševčíkových, kteří se velmi dobře starají o provoz a čistotu ubytovny. Druhým zdrojem příjmů TJ je lyžařský vlek, který přes velmi krátkou sezonu měl příjem přes půl milionu korun a zisk téměř 170 tis. Kčs. Zasloužil se o to již jmenovaný kolectiv M. Slavíka. Nemalou zásluhu o dobrý provoz a spokojenosť návštěvníků má paní Žantová, která se stará o občerstvení.

Ve sportovní činnosti si dobře vede Český SKI Klub, který uspořádal více jak deset akcí. Největší a nejzdařilejší akcí byl přebor dorostu ČSSR v běhu na lyžích. Dobře si vede úsek sjezdu, kde se stala přebornicí ČSR a ČSSR za rok 1988 Linda Kuklová a to jak ve slalomu speciál, tak i v obřím slalomu a reprezentovala ČSSR v Itálii, kde obsadila třinácté místo a byla nejlepší z československých závodnic. Škoda, že se tak nevede úseku běhu na lyžích, protože chybí dostatek trenérů. Avšak musíme poděkovat Zdeňku Seidlovi za jeho obětavou práci na tomto úseku. Dále je nutno doufat, že na dvou pěkných skokanských můstcích se opět objeví skokani na lyžích a budou reprezentovat Vysoké tak, jako tomu bylo v minulosti.

Jeden z nejoblíbenějších sportů fotbal má nejúspěšnější mužstvo z žáků, dorostenci se pohybují v tabulce ve spodní části. Mužstvo mužů začalo velmi dobře, avšak z 1. místa se propadli až na osmé místo po serii šesti prohraných zápasů. Nejúspěšnějším mužstvem fotbalového oddílu se stala v roce 1988 "Stará garda".

V TRTV cvičilo cca 95 osob. Cvičení se provádí pravidelně. Je však nedostatek cvičitelů, což platí i pro oddíl moderní gymnastiky, kde cvičí 24 děvčat. Zde nutno vyzvednout práci Věry Ševčíkové, které pomáhá H. Pánková a P. Jandurová. Oddíl odbíjené má úseky žákyň, žáků, žen, mužů a žen B. Nejlépe si vede družstvo žen, které nás reprezentuje v krajské soutěži. Dále si vede dobré mužstvo mužů, které vyhrálo okresní přebor.

Stále aktivní je turistický odbor. Obhájil bronzovou plaketu. Úročí sto let organizované turistiky oslavili turisté výstupem na Říp. Dále se zúčastnili 29 jednodenních a osmi vícedenních pochodů. Je vídět, že turisté dělají pro své zdraví mnoho.

Ve spolupráci s MěNV ve Vysokém nad Jizerou a SOUz byla vytvořena řídící skupina pro přístavbu sokolovny. Za MěNV je zde s. místopředseda Matura, za TJ předseda s. Zita, za SOUz ředitel s. Josef Grafek. Koordinátorem je ing. Pavel Štěpánek a stavební dozor provádí Josef Petruška, člen výboru TJ. Je zajištován materiál pro pokračování přístavby v roce 1989. V roce 1988 byly provedeny základy za pomocí zaměstnanců TJ a brigádníků SOUz. Jelikož se jedná o akci "Z", byly vystaveny MěNV objednávky na střešní konstrukce, izolační a stavební materiály.

Složení výboru TJ zůstává stejné jako v roce 1988. Hospodářkou se stala s. Věra Štěpánková.

Nakonec je třeba poděkovat za dobrou spolupráci MěNV a SOUz.

Josef Zita
předseda TJ Jisra
Vysoké nad Jizerou

Události před 50 lety Ve Vysokém nad Jizerou.

Březen 1939.

3. Krásně.

- Školní děti při trhání bledulí našly ve sněhu v Dolích mrtvolu, ve které byl zjištěn zdejší příslušník Antonín Nečásek, obuvník. Pitva nejistila násilnou smrt. Pohřben byl druhý den.
5. Dr. Josef Dufek, poslanec, účastní se valné hromady zdejšího "hospodářského družstva". V projevu o posledních událostech nabádal, aby si každý rozmyslel optovat. Přítomní však nesouhlasili, to prý jen říkají Pražáci.
8. Sněží. Napadlo 20-25 cm sněhu.
9. Silniční pluhy v činnosti.

Odpoledne se dostavili do obecní kanceláře zástupci Národní rady čsl., aby zjistili, jaký je počet optantů. Nabádali starostu obce, aby působil na občany, aby si optování rozvážili, že jinak přijdou o majetek a budou se muset vystěhovat. Odpověď starosty byla pro pány zdrcující: "Přišli jste pánové pozdě. Hodně již optovalo. Naši hraničáři jsou tvrdí, nenechají si nic říci, ať si Pražáci jdou vyměnit jejich pozice. Ti by potom jinak jednali. Optování bylo prodlouženo do 30. června.

Výzva proti optování Národní rady česko-slovenské je přiložena ke kronice.

11. Stále sněží, mráz.

Zájezd pražské lyžařské župy byl uskutečněn k uspořádání lyžařských závodů. Velmi dobré sněhové poměry.

13. Velmi napjatá politická situace.

Slovensko se odtrhává a vytváří samostatný stát v čele s dr. Tisou.

14. Říšskoněmecké vojsko vtrhlo dne 14.3. 39 o půl jedenácté hodině večerní do Moravské Ostravy a Místku.

V tutéž dobu hlásí rozhlas, že mají být odvolány z Podkarpatské Rusi veškeré čsl. vojenské oddíly pod vedením gen. Prchala.

15. Říšskoněmecké oddíly obsazují celé naše území, Čechy a Moravu. Rozhlas i úřady jsou v pohotovosti. Je neklid. Každý je u svého přijímače. Před šestou hodinou ranní přináší rozhlas obšírné zprávy o zabírání Čech a Moravy.

Po celou noc vydatně sněžilo. Silnice jsou zaváté, přes den vich-

řice. Ze Sklenařic jdou dělníci do práce ve zdejší továrně. Nejsou o změnách zpraveni. Někde vojsko není. Dělnictvo nemá chuť do práce a tak továrna po celý den není v činnosti. Ráno je před radnicí hodně zvědavců. Čekají na příchod vojsk. Hned o osmé hodině ranní jsou obchody s potravinami a textiliemi obléhány. Nákupní horečka jako v mobilisaci. Kupovala se mouka na pytle, potom taky boty, oděvní látky všeho druhu do zásob. Státní policejní úřad převzal dozor, aby krámy nebyly uzavřeny a zboží bylo označeno cenou.

Jednáno, kdo příchozí německé oddíly uvítá. MUDr Josef Lhota, obvodní lékař, se uváluje jako záložní důstojník - štěbní kapitán, jménem všech i za obec uvítat je, jelikož umí dobře německy.

I v záložnách panuje čilý ruch, vybírají se vklady.

Hodiny utíkají a stále nic. Čeká se marně. Nikdo nepřijel.

Zřízen protektorát Čechy a Morava.

16. Pro uklidnění občanů promlouvá Dr. Hácha, t.č. prezident, do rozhlasu projev.

Nákupní horečka se více a více zvyšuje. Jde hlavně o textil. Stanoven nový kurs marky pov 15. březnu: 1 marka = 10 Kčs. Do 14. 3. 1939 byla 1 marka = 6,- nebo 6,50 Kč. Kdo měl v zásobě marky, vydělal na této měně.

Nákup potravin trochu opadl. Těchto je dostatek.

17. Státní policejní úřad z příkazu nadřízených orgánů dal zatkouti podezřelé občany, kteří mají smýšlení komunistické. Z Vysokého jsou ve vyšetřování: Boh. Nesvadba, zámečník, č.p. 247, Jaroslav Holý z chudobince, Rudolf Krámář, dělník, č.p. 76, František Sobotka, uprchlík, bytem v obecním domě č.p. 28. Potomzde byli z Roprachtic, Nového Světa, Hradská, atd. Bylo jich asi dvacet, proto byli ubytováni na malém sále v Kráčonoši, kde měli četníci hlídku. Vyšetřování trvalo několik dní. Jedině František Sobotka nebyl propuštěn.

18. Očekávaný příchod německého vojska opět ztráskotal.

Odpoledne dává okresní cestář Hradecký na křižovatky silnic tabule s upozorněním "Jedte vpravo". Od dnešního dne se tedy jezdí vpravo jako v Německu.

Přechody u Tříče a Vojákovu mlýna jsou přísně střeženy. V Jičíně je Laudrat. K předsedovi tohoto úřadu jsou voláni okresní hejtman, předsedové Státního policejního úřadu. Přivezli odtud německo-českou /velmi špatná čeština/ vyhlášku o odevzdání

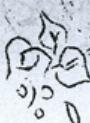
- zbraní a oznamení, že komisařem civilní správy je Konrád Henlein.
19. Náš nejstarší občan Josef Novotný má svátek. V září mu bude 102 let. Okresní osvětový sbor mu předal peněžitý dar.
20. Zdejší občan řezník Josef Čmuchařek, č.p. 257, byl zdejší Státní policií zatčen, protože ve Výchové strhl obraz kancléře Hitlera. U okresního soudu byl v cele přes týden.
Odpoledne o čtvrté hodině přijelo gestapo. Navštívili St. policejní úřad a četníkům odvezli pušky.
Stále sněží.
Paní Lukášová uzavřela krám pro nedostatek zboží. Prodejna "Baťa" je rovněž vyprodána.
23. Přechody u Tříče a Vojákovova mlýna jsou stále zabarikádovány. Hodně se pašuje. Je často slyšet střílení německých financů.
24. Okresní zastupitelstvo se usneslo dát do pensy ponocného Arnošta Kučera, který je dnem 9. března 1939 ve službách obce 45 let. Schválena měsíční pensa 130,- Kč. Usneseno vypsat konkurs v místě pro nového ponocného. Doplňovací volby do městské rady byly provedeny za Josefa Kopala a Václava Pacholíka kteří na funkci rezignovali. Byli zvoleni: za náměstka starosty Josef Nečásek, řezník a hostinský, č.p. 229, a za člena rady za stranu agrárni Mil. Vodseďálek, rolník, č.p. 199.
25. Sněhu nadbytek. Pěkně. Chladno.
26. Velká obleva.
27. Započato s vyvážením sněhu z ulic. Zaměstnáno 18 osob. Práce trvala do 30. 4. Náklad na dělnické mzdy 1.203,40 Kč., náklad na potahy á 5,- Kč za hodinu - 775,- Kč.
31. O systemizaci služebních míst na vyzvání okresního úřadu v Jimelicích. Usneseno navrhnouti městskému zastupitelstvu, aby byla systemizace: jedno místo úřednické ve IV. služební třídě a dvě místa zřízenecí - strážnická.

Okénko kultury.

Zveme Vás do divadla.

Letošní svátky velikonoční proběhnou bez tradičního divadelního představení. Jako náhradu připravilo Střediskové kulturní zařízení hned dvě divadelní akce:

- V sobotu 8. dubna 1989 bude v divadle Krakonoš ve Vysokém nad Jizerou hostovat divadelní soubor OKS Karlovy Vary D3. Učastník několika Jiráskových Hronovů přiveze divadelní inscenaci režiséra Jiřího Hlávky /nám známý z vysockých národních přehlídek/ ZAVRAŽDĚNÍ Sv. CELESTÝNKY KUPLÍŘKY Z MĚSTA SALAMANKY od Milana Galábka. Těšíme se na nevšední divadelní zážitek.
- Domácí DS Krakonoš připravuje veselohru Voskovce a Wericha SLAMĚNÝ KLOBOUK aneb HELENKA JE RÁDA s hudbou Jar. Ježka. Premiéra je stanovena na sobotu 22. dubna.
- Předplatné na obě divadelní představení bude každý pracovní den v divadelní budově Krakonoš, telefon 0432 94 208 nebo u pí. Bláhové tel. 0432 94 306 - muzeum. Těšíme se na Vaši návštěvu.

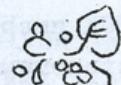
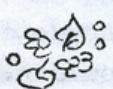
Počasí ve Vysokém nad Jizerou v únoru 1989.

Nejvyšší teplota $8,3^{\circ}\text{C}$. Nejnižší teplota $-6,1^{\circ}\text{C}$. Průměrná denní teplota $-0,1^{\circ}\text{C}$. Celkové množství srážek za únor 66,8 mm. Počet dní se srážkami 16, z toho 7 dní s deštěm a mrholením. Nejvíce srážek za jeden den 14,7 mm dne 18.2. Souvislá sněhová pokryvka 19 dní, nesouvislá 9 dní. Celkem v únoru napadlo 44 cm sněhu. Nejvyšší sněhová pokryvka 26 cm byla 17. 2. Počet dní s výskytem mlhy 23. S celodenním razem bylo 9 dní. Se silným až bouřlivým větrem 2 dny. S náledím a ledovkou 5 dní, s námrázou 3 dny, s jinovatkou 3 dny. Slunce svítilo celkem 25 hodin. Průměrná denní relativní vlhkost vzduchu 93 %.

	Průměrné teploty	Srážky	Slun. svit	RV	Sněhová pokryvka
I. dekáda	$-1,1^{\circ}\text{C}$	2,1 mm	4 hod.	97 %	10 dní
II. dekáda	$-0,4^{\circ}\text{C}$	55,1 mm	11 hod.	93 %	10 dní
III. dekáda	$1,3^{\circ}\text{C}$	9,6 mm	10 hod.	90 %	8 dní

Celkově byl únor teplotně vysoko o $2,8^{\circ}\text{C}$ a srážkově slabě o 10 mm nadnormální - v porovnání s dlouhodobým průměrem. Dlouhodobé průměry od roku 1940 jsou pro měsíc únor ve Vysokém $-2,9^{\circ}\text{C}$ a 57 mm. Podobně jako v lednu, pokračovalo po celý únor neobvyklé teplé a vlhké počasí s typickými znaky pro přímořské oblasti a ne pro střední Evropu. Teploty se pohybovaly většinou slabě pod a nad nulou, jen s nepatrnými výkyvy po celý den. Převládalo počasí s velkou oblačností a mlhami. V první polovině měsíce vál většinou slybý vítr východních směrů, ve druhé polovině převládalo mírné až čerstvé oceán-dnech, z toho ve třech dnech celých 100 %. Bouřlivý vítr 25. 2. v noci dosahoval rychlosti 20 m/sec.

Karel Petruška

Společenská kronika:

Úmrtí.

Naše řady v měsíci únoru opustili:

8.2. Libuše Kramářová	75 let
21.2. Přemysl Bažant	60 let

Čest jejich památce.

Výročí.

6.2. Stanislav Hejral	89 let Vysoké nad Jizerou
7.2. Jiřina Doubalíková	80 let Vysoké nad Jizerou
10.2. Ludmila Stehlíková	70 let Tříč
10.2. František Škrabálek	84 let Vysoké nad Jizerou
13.2. Marta Bartoňová	70 let Tříč
20.2. Bohumil Vondrák	75 let Sklenařice
21.2. Albína Nosková	85 let Vysoké nad Jizerou
24.2. Bohumil Doubalík	75 let Vysoké nad Jizerou Do dalších let přejeme mnoho zdraví, životního elánu a spokojenosti.

Narození.

V měsíci únoru 1989 jsme nezaznamenali žádný přírůstek do řad vysockých občanů.

Svatby.

Do stavu manželského jsme v měsíci únoru neuvedli ani jeden pář. O to upřímněji gratulujeme Jiřímu a Haně Holečkovým, kteří 15.2., oslavili 25. výročí - tedy stříbrnou svatbu - na společné cestě životem.

Vítání občánků.

Do řad občanů města byli dne 3.3. 1989 přivítáni:

Jiří Železný, Lukáš Nováček, Jindřich Panský, Miroslava Kaštáková, Zuzana Votýpková, Romana Horáčková, Zuzana Junková, Eliška Machačková a Lenka Martinová.

Redakce se omlouvá.

V minulém čísle nám ve společenské kronice vypadlo celé jedno jméno. Omlouváme se tedy Vítu Bystrému ze Sklenářic, který se 15. ledna dožil 82 let.

Zároveň se omlouváme za kvalitu vytisklých stránek - např. na str. 3 nebyly k přečtení poslední řádky. Děkujeme za pochopení.

Zpravodaj Větrník č. 3 - březen 1989. Vydává MěNV ve Vysokém nad Jizerou.
Tisk povolen ONV OK Semily pod č.j. 11/89.

Odpovědná redaktorka ing. Marcela Kučerová.

Náklad výtisků: 550 ks - obsah 18 stran - cena 1 Kčs.

Příspěvky do Větrníku zasílejte na Střediskové kulturní zařízení
ve Vysokém nad Jizerou nejpozději do 10. každého měsíce.

Redakce příspěvky nevrací a vyhrazuje si právo jejich úpravy.

PŘIPOMÍNÁME

ROK

1989

ROK PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ČISTOTU A POŘÁDEK

PROTO POZTE I VY - při zlepšení čistoty a úpravy veřejných prostranství, obytných domů, objektů závodů i jejich okolí a při péči o zelen. ***

- Tak, jako je každý byt vizitkou člověka, který v něm žije, je i naše město a obce vizitkou našich občanů. -

***

ZO KSČ, MV NF, MĚNV Vysoké nad Jizerou